

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

А.М. Бричко, к.е.н., старший викладач

Сумський національний аграрний університет

Сьогодні Україна розвиває міжнародні зв'язки з різними країнами з метою просування інтересів вітчизняної економіки на світовому ринку шляхом використання можливостей, які виникають завдяки глобалізаційним процесам. Під глобалізацією розуміємо процеси, що ведуть до швидшого інтегрування економіки в єдиний простір, у результаті розширення міжнародної торгівлі, інтернаціоналізації виробництва та фінансових ринків тощо. Її вплив збільшує зростання та розширення сфер діяльності суб'єктів господарювання країни.

Глобалізація має всеохоплюючий характер і впливає на перетворення економічної системи: зачіпає виробництво продукції, використання робочої сили, інвестицій в фізичний та людський капітал, темпи зростання прямих іноземних інвестицій, технологій та їх поширення з одних країн в інші, технологічні інновації тощо. В кінцевому рахунку, все позначається на ефективності виробництва, продуктивності праці, конкурентоспроможності окремих суб'єктів господарювання, що призводить до економічного зростання країни.

Для здійснення ефективного виробництва продукції необхідна наявність природних ресурсів. Жодна економічна система не буде розвиватись без стабільного надходження природних ресурсів. Їх розміщення на території будь-якої держави не є рівномірним, тому для цього створюють систему товарно-сировинних бірж, які і вирішують проблему дисбалансу в глобалізаційному просторі.

Вплив глобалізації на фактор робочої сили, або трудові ресурси проявляється через виникнення світового ринку праці та міграцій робочої сили. Світовий ринок праці має на меті, крім виконання ринкових функцій, здійснювати оптимізацію, управління переміщенням трудових ресурсів між країнами для найбільш повного задоволення потреб певної країни або регіону.

Це впливає на підвищення економічного росту окремих країн, економіки світу в цілому.

Рух фізичного та людського капіталу сприяє економічному розвитку тому, що капітал вільно переміщається різними регіонами та сприяє отриманню максимального ефекту від здійснення інвестицій. Технологічні інновації, «ноу-хау» дослідно-конструкторські розробки є складовими науково-технічного прогресу, який безпосередньо впливає на економічне зростання. Під впливом глобалізації продукти науково-технічного прогресу стають більш доступними, що підвищує конкурентоспроможність продукції та суб'єктів господарювання країни.

Впливаючи на кожен із цих факторів глобалізація несе наступні позитивні тенденції для розвитку економіки України: поглиблення спеціалізації виробництва, завдяки якій відбувається загострення конкуренції; економія на масштабах виробництва, що призводить до скорочення витрат; здійснення торгівлі на вигідних для всіх сторін умовах; підвищення продуктивності праці, забезпечення інвестиційної привабливості України тощо. Україні необхідно здійснювати стратегічне управління економічними процесами, яке передбачає ефективне використання внутрішнього та зовнішнього потенціалів для розвитку під впливом глобалізації. Разом з позитивними тенденціями глобалізація здійснює і негативний вплив: виникає пригнічення розвитку деяких напрямків економіки країни; знижується роль держави; не приділяється достатня увага тим секторам виробництва, де Україна в перспективі може нагнати конкурентні переваги перед іншими країнами.

Таким чином, глобалізація – це складний процес формування єдиної системи світового господарства, для якого характерне посилення нерівномірності економічного зростання. Оскільки явище глобалізації тісно пов'язане із багатьма факторами, Україні необхідно здійснити прорив до постіндустріального, а потім – до інформаційного укладу на основі ефективного використання її внутрішнього і зовнішнього потенціалів та самодостатнього модернізаційного розвитку.